

Snoeien van bomen

Algemeen

De gemeente Zoetermeer heeft bijna 42.000 geregistreerde bomen in beheer. Bomen zijn belangrijk voor mens en natuur. Ze geven zuurstof en schaduw, ze leggen Co2 vast, ze vangen stof uit de lucht en bieden dieren een plek om te nestelen of hun voedsel te halen. Ook versterken bomen de ruimtelijke structuur van een straat of een wijk.

Omdat bomen zo belangrijk zijn, moeten we ze goed onderhouden. Goed onderhoud draagt bij aan een langer leven van een boom. Van nature is een boom vanaf de grond vertakt. Maar in de stad is er vaak te weinig ruimte voor de natuurlijke groei van een boom. Toch willen we hier graag bomen zien. Daarom wordt een boom vlak naast een gebouw, pad of weg vroeg of laat gesnoeid om onveilige situaties en/of overlast te voorkomen. Jaarlijks wordt over 1/4 deel van het bomenbestand een boomveiligheidscontrole (BVC) uitgevoerd. Dit betekent dat een boom eens in de vier jaar gecontroleerd wordt op dood hout, probleemtakken, gebreken, ziekten en dergelijke. Monumentale bomen worden jaarlijks gecontroleerd. Als uit de controle blijkt dat maatregelen (snoeien, nader onderzoek en of kappen) nodig zijn, worden deze uitgevoerd.

We snoeien alleen als dit noodzakelijk is. Als het eindbeeld is bereikt, hoeven de onderste takken van de bomen niet meer gesnoeid te worden voor voldoende doorrijhoogte (opkronen), maar vindt er alleen nog veiligheidssnoei en onderhoudssnoei (dood hout en probleemtakken snoei) plaats. Hiermee houden we de veiligheid van het bomenbestand op peil en voldoen we aan onze zorgplicht.

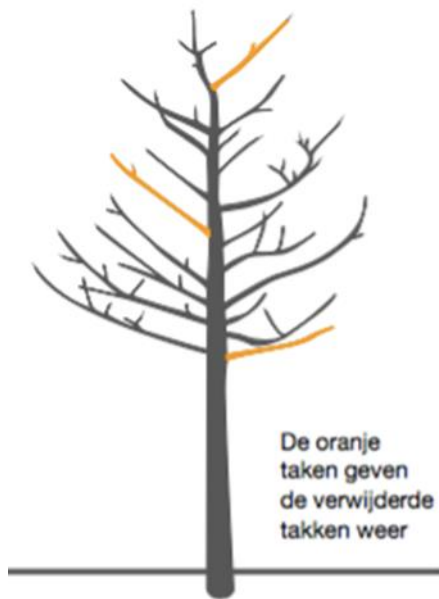
Lei- en vormbomen worden jaarlijks geknipt of geschoren.

Gekandelaberde bomen zijn bomen waarvan alle zijtakken van de boom tot de stam worden gesnoeid. Deze bomen worden 1 keer in de 3 tot 5 jaar gesnoeid om uitbreken van takken te voorkomen.

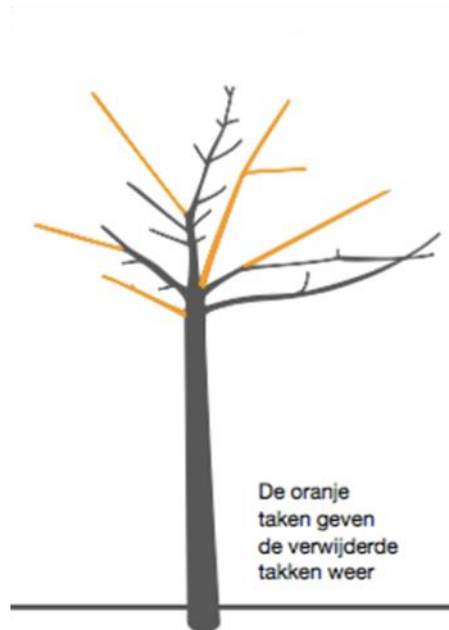
Bij knotwilgen langs de openbare wegen en paden worden jaarlijks het stamschot en de laaghangende takken weggeknipt. Verder worden de knotwilgen 1 keer per 3 jaar geknot. Sommige fruitbomen worden jaarlijks gesnoeid.

Begeleidingssnoei - jonge bomen

Bij het snoeien worden er takken van de boom gezaagd. Daarbij proberen we de boom altijd zo min mogelijk te beschadigen. We doen dit bijvoorbeeld door bomen in de jeugdfase extra te begeleiden. Deze 'begeleidingssnoei' vindt om het jaar plaats in de eerste acht tot twaalf jaar na de aanplant van de boom. Want hoe beter een boom in de jeugd begeleid wordt, des te minder er in de toekomst gesnoeid hoeft te worden.

Voorbeeld goede snoei

Voorbeeld slechte snoei

Onderhoudssnoei – volwassen bomen

Bij oudere bomen spreken we niet meer over begeleidings snoei maar over onderhoudssnoei. We kijken dan voornamelijk naar takken die in de toekomst voor problemen of gevaarlijke situaties kunnen zorgen.

Onder probleemtakken wordt verstaan:

- Dode, zieke of ernstig beschadigde takken.
- Dubbele top, kleeftakken en zuiger.
- Takken die de veiligheid van de directe omgeving in gevaar brengen.
- Takken die de vrije doorgang onder de kroon belemmeren.
- Takken die de functie van bijvoorbeeld de straatverlichting, verkeerslichten en/of het straatmeubilair (ernstig) hinderen.

Voorbeeld goede snoei

Voorbeeld slechte snoei

Doorrijhoogte

Het is wettelijk vereist dat wegen een minimale vrije doorrijhoogte van 4,20 meter hebben. Om daarvoor te zorgen moeten de takken van bomen langs wegen soms wel tot een hoogte van ongeveer zes meter gesnoeid worden. De takken kunnen namelijk nog gaan doorhangen door vruchten, bladbezetting of regen.

Zo ontstaan er geen problemen of gevaarlijke situaties voor (vracht)auto's en bussen. Bomen langs fiets- en wandelpaden hoeven minder hoog gesnoeid te worden. Hier is een takvrije doorrijhoogte van 2,5 meter nodig. Dat betekent dat hier soms tot 4 meter hoogte gesnoeid wordt.

Wat merkt u ervan?

In Zoetermeer vindt de onderhoudssnoei eens per vier jaar plaats. Bomen kunnen in principe gedurende het hele jaar gesnoeid worden.

Het snoeien gebeurt op verschillende manieren. Bij de jonge bomen werken we meestal vanaf de grond met een hand- of stokzaag.

Bij grotere bomen gebruiken we vaak een motorkettingzaag vanuit een hoogwerker.

U kunt hiervan enige overlast ervaren van bijvoorbeeld machinegeluiden. Ook kan het zijn dat u gevraagd wordt de auto in uw straat elders te parkeren, of dat straten of wegen gedeeltelijk afgesloten worden om het snoeien mogelijk te maken. Wij vragen hiervoor uw begrip.

Snoei van houtopstand

Onderhoud parken

Elke winter zijn de parken in Zoetermeer weer aan de beurt voor onderhoud. Dicht struikgewas en hakhout krijgen een snoeibeurt. Struiken zijn fors uitgegroeid waardoor de buitenkant groen is en de binnenkant hol en kaal. De bosjes zijn daardoor voor vogels veel minder aantrekkelijk geworden. Het snoeien ziet er soms best heftig uit en het overgebleven groen heeft in het begin een kaal aanzien. Toch is deze snoei nodig om een park vitaal te houden met voldoende variatie in de beplanting. Elk jaar zijn er andere delen van een park aan de beurt.

Licht en ruimte

Om de plantvakken te verjongen gebeurt het snoeien vrij rigoureuus. De planten worden afgezaagd tot net iets boven de grond. Zo ontstaat er licht en ruimte. De oude boomstronken lopen daarna weer uit zodat een nieuw plantvak ontstaat. Oude struiken die niet meer uitlopen zorgen voor open plaatsen. Deze plekken bieden weer ruimte voor spontane ontwikkeling van andere soorten.

Bomen

In de vakken met bomen worden de blijvende bomen vrij gezet zodat ze goed kunnen uitgroeien tot volwassen bomen. Om snel tot een groen resultaat te komen, werden er vroeger veel snel groeiende soorten dicht op elkaar geplant. Hierin moeten nu keuzes gemaakt worden: welke bomen blijven en welke moeten wijken om ruimte te maken. Ook door het verwijderen van bomen ontstaat er meer licht en ruimte in de plantvakken. Dit komt ten goede aan de blijvende bomen en de onder-beplanting. Nieuwe soorten kunnen zich ontwikkelen waardoor er een gevarieerde begroeiing ontstaat.

Paden en waterkanten

De houtige begroeiing op de randen langs paden en waterkanten wordt verwijderd. De waterkanten vormen ideale leef-plekken voor planten als de Brede- en de Rietorchis. Deze waterkanten mogen dan ook niet dicht groeien met spontaan opschietende wilgen en elzen. Hierin wordt een selectie gemaakt. Er blijft altijd ruimte voor spontane ontwikkelingen. Door het groen langs de paden te snoeien hebben wandelaars geen last van overhangend groen.

Zorgvuldig

Bij het snoeien vindt de gemeente het van belang zorgvuldig om te gaan met de aanwezige natuur, zoals beschermde plant- en diersoorten. Veel afgezaagde stammen blijven in het park liggen. Hierop gaan allerlei zwammen groeien. Takken worden op rillen gelegd. Hier kunnen vogels en kleine zoogdieren in schuilen of ze gebruiken als nestplaats. Voorafgaand aan de werkzaamheden is er overleg met de Zoetermeerse natuurverenigingen. Zij geven aandachtspunten mee voor de werkzaamheden.